

Akuttutslipp fra offshoreindustrien

Etablering av strandrenseprogram i en aksjon, inkludert organisering og kompetanse i gjennomføring

Referat fra workshop

Ordstyrer:	Referent:
Hanne Greiff Johnsen (Equinor)	Gry Eide Fiksdal (NOFO)

Mål med workshop

Gjennomgå og diskutere sentrale deler av et strandrenseprogram, ansvar og roller inkludert dagens struktur og avtaleverk, identifisere utfordringer og forbedringer som grunnlag for (og forslag til) videre arbeide.

Scenario er en hendelse med ca. 60 dagers varighet – akuttfasen og strandrensing kan måtte skje parallelt.

Innledende presentasjoner fra de ulike aktørene (industrien, NOFO, Kystverket og IUA) og dialog/diskusjoner er ønsket å få et felles overblikk over de planer, kapasitet og kompetanse vi vi besitter i dag, og potensielle utfordringer og forslag til videre arbeid som industrien (og NOFO) sammen med Kystverket og IUA kan ta med inn i et kommende forbedringsarbeid.

- Presentasjon fra Equinor – Internasjonale «beste praksis», bruk av ICS, læringer fra Bahamas
- Presentasjon fra Kystverket – dagens situasjon – hva har vi i dag

Spørsmål og diskusjon

Spørsmålene ble benyttet som utgangspunkt for diskusjonen, som et bakteppe, men ble ikke benyttet som en streng ramme for diskusjonen.

Spørsmål 1: Er roller og ansvar samt hvilke aktører som fyller hvilke roller tydelig forstått?

Fra IUA hold er dette ikke tydelig. En del diskusjon om forskjellene mellom ELS og

ICS. ICS og ELS oppleves som noe forskjellig som ledelsessystem. ELS-systemet oppleves forskjellig i de ulike kommunene. Selve prosessen bør tydeliggjøres i henhold til roller og ansvar, uavhengig av ledelsessystem. IUA har krav om å bruke ELS systemet, viktig at de har fokus på egen beredskap. De bør ikke møte et annet system når operatørene har en hendelse enn det de gjør ved statlig og kommunale aksjoner.

En utfordring ble bragt opp ift en situasjon der aksjonsledelsen har prioritert områder i ett IUA, der ressurser muligens ønskes å flyttes fra et IUA (som også har oljepåslag eller trussel om dette), til et annet IUA. Her vil det være vanskelig for en privat aktør (i en operatørledet aksjon) og gjennomføre dette, mens Kystverket (fra en samordnet aksjonsledelse) har et annet mandat (beredskapsplikten).

Når SCAT menneskene kommer inn så kommer det en del sidekommunikasjon som gjør at kommunikasjonslinjene kan bli vanskelig. Det er viktig å se helheten i aksjonen.

Erfaring fra internasjonale hendelser er at vi kommer for sent i gang med strandrenseprogram

I en større hendelse vil NOFO gå inn som «oil spill branch» hos operatør (NOFO personell vil også kunne inneha andre roller som MILJØ/EUL mm, men vil i en slik hendelse ha hatten til operatør og ikke operere som NOFO).

Spørsmål 2: Statlige aktørers rolle ift tilsyn versus rådgiving

I en større hendelse så vil man trenge alle ressurser med erfaring og kompetanse i felt uavhengig av tilhørighet (eks. Kystverkets kompetanse og erfaring fra strandrensing bør tilgjengeliggjøres selv i en operatør-ledet aksjon)

Mdir er noe skeptisk til at IUA leverer beredskap til privat sektor, de bør være en del av den offentlige beredskapen, men likevel støtte operatør.

Kravstillingen er problematisk i forhold til hva som vil skje i praksis i en stor oljevernaksjon. Vi bør «train as we fight».

Spørsmål 3: Er SCAT og støttesystemer, inkludert «output», godt nok kjent hos aksjonsledelse og andre relevante aktører?

God erfaring med bruk av strandappen, men noe usikker på hvordan kommunikasjonen oppover i organisasjonen er. Det til nå er trent 35 SCAT teamledere (Kystverket og NOFO), men det er en erkjennelse at det er vanskelig å vedlikeholde denne kompetansen på grunn av kompleksiteten og særheten på faget.

Man erkjenner at SCAT er et spesialisert fagfelt, som det krever jevnlig trening/øving i for å holde ved like. Utfordrende å få vedlikeholdt kompetanse, og kjennskap til det SCAT teamene leverer er ikke godt kjent i aksjonsledelse og hos andre relevante aktører.

Informasjonen som kommer fra felt er veldig dynamisk. Det jobbes med maskinlæring ift sensorbærende droner. Veldig ressursbesparende dersom slik kapasitet blir tilgjengelig i fremtiden. Det er veldig mye teknologi der ute som frembringer masse data, hvordan filtrere disse dataene. Det må være enkelt og brukervennlig for teiglederen i felt.

Spørsmål 4: Har vi den rette kapasiteten og kompetansen/treningen, og hvor bør vi styrke oss?

IUA har ikke kapasitet til å levere nok personell til enhver tid. Det ble diskutert hvordan internasjonale ressurser (OSRL og andre) med «spesialkompetanse» på etablering av strandrenseprogram (inkludert SCAT) kan planlegges for i større grad innenfor dette feltet og benyttes i en hendelse (avlaste og bistå IUA). Så lenge det er noen lokale som styrer aktiviteten ift lokale forhold og prioriteringer, så vil dette kunne gå bra.

Andre elementer:

Det er ikke verstefallshendelse som operatørene skal ta utgangspunkt i, men basert på våre beredskapsanalyser («worst credible case»).

Avklaringer og veien videre

En klar anbefaling er å arrangere en uke med fokus på strandaksjon og planlegging (inkludert SCAT) med relevante stakeholdere i 2023, der vi kan bygge kompetanse og erfaring og skape et felles grunnlag som vi kan bygge videre på.

Det er ønskelig å utvikle en «pre-SCAT» modus som kan forenkle initielle befaringer (fra eksempelvis helikopter og droner), men dette har ikke kunnet bli prioritert til nå.

Tematikken rundt en mer standardisert beredskapsorganisering på tvers av aktører i hendelser vil bli tatt med og diskutert videre i Statlig samarbeidsforum og arbeide med FOU strategien

Deltakere

Deltakerne bestod av representanter fra NovuMare, Miljødirektoratet, Tiepoint AS, Kystverket, NOFO, og Equinor.